

VRIENDEN VAN FRANKENDAEL

December 2017, nr. 42

Foto: Graham Griffiths

Beste vrienden,

Met de eerste echte sneeuwbuien achter ons en de feestdagen voor de deur, is het de hoogste tijd voor een Nieuwsbrief aan de vrienden van het park. Het was een najaar met vooral kleine, vaak leuke gebeurtenissen. Dit kan natuurlijk een stilte voor de storm zijn, nu de gemeente de stadsdelen steeds afbouwt en meer taken en bevoegdheden naar de centrale stad overgaan. Dat weten we nog niet, maar we doen ons best de communicatie en afspraken met de gemeente actief en levend te houden.

We delen graag met u de nieuwtjes over het park, en nodigen u uit uw nieuws met ons te delen. Laat het ons weten via facebook, via de mail vriendenvanfrankendael@gmail.com of door gewoon te bellen (zie colofon). En we hopen u steeds weer tegen te komen in het park, als we ergens met een stand staan (dat melden we altijd tevoren), of bij een van onze activiteiten in het park.

Voor nu wensen wij u fijne feestdagen en een mooi uiteinde!

Bestuur VWF

Harry Arts, Marion van der Bliek, Henk van Leeuwen, Viktor Luttkholt, Jacqueline Rijken en Joris van Rossum (aspirant bestuurslid)

RECENTE ACTIVITEITEN IN & OM HET PARK

Keep it clean day

Op een zaterdag in september deden de vrienden mee met de Keep it clean day! Keep it clean day is onderdeel van Let's Do It! (<https://www.letsdoitworld.org/country/netherlands/>) Een wereldwijde beweging van mensen die de wereld graag schoonmaken en schoonhouden. Het initiatief werd in 2008 genomen in Estland waar 50.000 mensen in 5 uur tijd samen het land gingen opruimen. Sindsdien hebben al 113 landen met wel 16 miljoen mensen de handen uit de mouwen gestoken om hun leefomgeving op te poetsen. Zo ook de Vrienden van Frankendael! 16 september droegen we ons steentje bij, zoals te zien is in een filmpje van Viktor Lutikholt <https://quik.gopro.com/v/eEE6L2GnT7/>. En lees ook dit sfeerverslag van een onzer voormalige voorzitters en trouw deelnemer schoonmaaktagen, Jan Dijk:

Je zou een geschiedenis kunnen schrijven aan de hand van de voorwerpen die telkenjare gevonden worden.

In het befaamde prentenboek vol gravures uit 1728 getiteld Het Verheerlijkt

Diemer- of Watergraafsmeer van Daniel Stoopendaal lijkt de Watergraafsmeer een lustoord. Het is een genoeg en al die prenten van al die buitenhuizen te bekijken. Frankendael is dan nog maar een kleintje. De zon schijnt overal uit een licht bewolkte hemel. Ik trof op een verborgen locatie een lustoord aan, vol bierflesjes, witte papiertjes en een condoom hangend aan een bijna onbereikbaar verre tak. Het zal een warme zomer-

dag geweest zijn! Mijn plastic zak was gelijk vol. Het lokkertje voor de rapers was een prijs voor het beste gevonden voorwerp. De prijs is niet uitgereikt, ik neem aan wegens gebrek aan kwaliteit der inzendingen. Mijn inzending was een heus degelijk springtouw. Ik hoop dat het weer in circulatie gekomen is.

Het springtouw ligt klaar voor geïnteresseerden! Mail ons: vriendenvanfrankendael@gmail.com

Paddenstoelenwandeling

IVN natuurgidsen Mirjam Niemans en Chris Barendse organiseerden 28 oktober een paddenstoelenwandeling in het park. Met een groep enthousiaste natuurvrienden troffen zij aardig wat bijzondere soorten aan. Naast dat Mirjam en Chris het leuk vinden rond te leiden, breiden ze zo ook zelf hun kennis uit.

De kans is groot dat zij in 2018 weer natuur rondleidingen organiseren in Park Frankendael.

Deelname is gratis en aanmelden is niet nodig. De Vrienden van Frankendael houden u op de hoogte; zie ook: <https://www.ivn.nl/cursussen/natuurgidsenopleiding-organiseren>.

ONTWIKKELINGEN IN HET PARK

De hermitage en de bruggen

Eind september berichten we u al: het holle/bolle bruggetje bij het eiland van de hermitage is weggehaald. Waarom is dit gebeurd en wat vinden we hiervan? En hoe gaat het verder met het eiland en de hermitage? Even ophalen en een vooruitblik.

Het stadsdeel besloot de bruggen weg te halen na jaren van vandalisme op en rond de hermitage. Vooral de graffiti op de ruïne is zichtbaar en geeft een verwaarloosd beeld. De hermitage is al twee keer eerder opgeknapt, heeft een schilderbeurt gehad en er zijn planten tegen aan geplant. Het mocht niet baten.

Wij hebben er in september nogmaals met het stadsdeel over gesproken. Hun

stelling: óf ze doen er niets meer aan en laten het eiland zijn beloop, of ze halen de brug weg, knappen het op en laten het mooi begroeien.

Gezien het historische en monumentale karakter van de hermitage vinden wij het laten verwaarlozen van deze plek geen optie. We hadden dit ook al eens op de ledenvergadering besproken, waar de meningen verdeeld waren. Met het weghalen van de brug kan de ruïne (de hermitage) iets moois worden waar je over het watertje naar kunt kijken. Het stadsdeel heeft budget om de hermitage en het eiland aan te pakken, en wij mogen er als vrienden van het park over meedenken. De Vrienden kunnen een of twee

keer per jaar een 'bezoekdag' aan de hermitage organiseren voor belangstellenden. Meedenken en er enkele keren per jaar een klein 'event' organiseren gaf de doorslag voor ons om mee te gaan in de redenering van het stadsdeel. We vinden het natuurlijk jammer dat kinderen niet meer het eilandje op kunnen. Maar we zien nog veel meer spannende plekken in het park en we zien mooie kansen in zo'n (twee)jaarlijks bezoekdagje.

Nu de bruggen weg zijn, gaan we deze winter met het stadsdeel in gesprek over de beplanting van de hermitage. Mocht u belangstelling hebben om mee te denken: laat het ons weten! We houden u op de hoogte.

Renovatie régencetuin

Enkele weken terug is gestart met het renoveren van de stijltuin, de zogeheten Régencetuin, achter Huize Frankendael. De uitvoering is door een groenonderhoudsbedrijf in opdracht van stadsdeel Oost. Het ontwerp van de tuin, door Lucia Albers in 2000 ontwikkeld met buurtbewoners, ondergaat geen wijzigingen, met uitzondering van een kleine aanpassing (uitbreiding) van het terras van restaurant Merkelbach. Er zullen 28 van de typische 'conisch' (kegelvormig) geknipte taxussen uit de tuin gehaald worden, maar die vinden een nieuwe plek op de Nieuwe Ooster Begraafplaats. Ook worden fruitbomen die hier en daar overhangen en in de perken buiten de Régencetuin staan, gesnoeid. Die perken worden trouwens onderhouden door vrijwilligers van 'river of herbs' onder begeleiding van Lynn Shore en daar zijn we heel blij mee! Zie hiervoor: www.riverofherbs.nl

Canadese populieren

Schrik niet: er worden meer bomen in en om het park gekapt. Van de gemeente kregen wij bericht dat men voornemens is Canadese populieren in geheel Amsterdam te gaan kappen. Er is een veiligheidsonderzoek naar Canadese populieren geweest. Langs de Nobelweg staat een aantal van deze populieren en op het terrein van tuinpark Klein Dantzig. Canadese populieren zijn groot, markant en staan bekend om hun snelle groei. Dat snelle groeien heeft een keerzijde blijkt sinds enkele jaren. De gemeente vroeg een boomadviesbureau om alle 7.000 Canadese populieren ouder dan 35 jaar te onderzoeken op veiligheidsrisico's. Er is gekeken naar de kroon, daaruit valt veel af te lezen, als ook naar de locatie. Staat de boom op een plek waar eigenlijk nooit iemand komt, dan is het veiligheidsrisico kleiner.

936 Canadese populieren in de stad moet worden vervangen door een nieuwe boom. Het vervangen van de Canadese populieren gebeurt alleen als het echt nodig is. Op de website www.amsterdam.nl/canadesepopulieren vindt u een filmpje waarin boomdeskundigen

van de gemeente uitleg geven over het probleem met sommige Canadese populieren en op maps.amsterdam.nl/canadese_populieren waar de Canadese populieren staan. Per boom staat er informatie over de planning en welke boom ervoor terugkomt. Zie ook de toelichting, linksonder bij 'maps'.

U kunt ook zelf invloed uitoefenen op wat er met de Canadese populieren

gebeurt, bijvoorbeeld de herplanting. Heeft u een ander idee over welke boom ervoor moet terugkomen of waar de boom moet terugkomen? Of wilt u bezwaar maken tegen het kappen of ziet u juist een boom die riskant oogt? U kunt dat tot 1 juli 2018 laten weten door een e-mail te sturen naar canadesepopulieren@amsterdam.nl. Wel zullen de 936 Canadese risicobomen hoe dan worden gekapt.

Foto: Paul Koene

Al eerder werd een nest (de ronde wilgen constructie) gebouwd en bovenop de paal gezet maar o.a. de kraaien hebben deze uit elkaar geplukt.

Meer groenwerk

Bij de H.C Vinkschooltuinen zijn, met de komst van de winter, de schooltuinen van de kinderen helemaal leegge maakt. De grond wordt omgeploegd en voorzien van verse plantgrond en in het voorjaar starten dan weer de buitenlessen. Om de schooltuinen heen worden struiken en klein groen weggehaald, om de schooltuinen meer licht te geven. Aan de zijde van de Hugo de Vrieslaan wordt een aantal knotwilgen verwijderd. Met de takken van de wilgen wil Martin, een van de nieuwe schooltuinmannen, een nieuw nest bouwen. Hij hoopt dat de ooievaarsnestpaal op het terrein van de schooltuinen weer interessant wordt voor familie van ooievaar Guus, die altijd broedt op de schoorsteen in de ronde speeltuin.

AGENDA 2018

- **Maart/april**
Wilgensnoeien
(datum nog niet bekend)
  - **Mei**
Algemene Leden Vergadering
  - **Zondag 27 mei**
Dag van het Park
  - **Zaterdag 24 maart**
Landelijke Opschoondag
  - **September**
Keep it clean day
-
- **Zondag 25 maart** Pure Markt
Opening nieuw seizoen en de volgende Pure Markt iedere laatste zondag van de maand; 29 april, 27 mei, 24 juni, 29 juli, 26 augustus, 30 september, 28 oktober, 25 november, 23 december; Pure Winter Markt.

Over veranderingen in deze agenda houden we u per mail regelmatig op de hoogte.

Toilet in het park?

De bestuurscommissie Oost (voormalig stadsdeel) heeft 19 december besloten een aantal 'gebiedsplannen' in 2018 in gang te zetten, waarvan er een Park Frankendael raakt. Het gaat hier om een haalbaarheidsonderzoek naar een 'ecotoilet' in Park Frankendael. Zie: <https://onsgebied.nl/watergraafsmeer>

Een buurtbewoner diende het gebiedsplan over het ecotoilet in en vroeg ons wat we ervan dachten. Aanleiding: het ontbreken van een openbaar toilet in het park, vooral in de buurt van de speeltuin en het speelveld. De buurtbewoonster stelt voor een zogeheten 'ecotoilet' te laten ontwerpen, als mooi en architectonisch element in het park. Duurzaam, innovatief (groendak, spoelen met regenwater of compost-toilet) en uitgevoerd samen met VMBO/MBO college of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Wij zien al jaren dat er een toilet nodig is in het park en hebben dit meermalen aangekaart bij het stadsdeel. Op dit plan hebben we positief gereageerd, met twee kanttekeningen: (1) sluit met de bouw van het ecotoilet aan op een bestaand gebouw, om 'verrommeling' van het park te voorkomen. We stellen ook dat (2) het organiseren en bekostigen van beheer voorwaarde is om iets van een toilet te bouwen. De buurtbewoonster en wij gaan in januari met het stadsdeel om tafel over het onderzoek. We houden u op de hoogte!

Netwerkborrel

Op 23 november hadden wij een netwerkborrel georganiseerd voor de ondernemers, vrijwilligersorganisaties en andere actieve groepen binnen het gebied van Park Frankendael. Dat hebben we eerder gedaan juni 2016. We waren deze keer te gast in het clubgebouw van Klein Dantzig. We spraken daar met een tiental mensen over hoe het met het park naar onze mening gaat, de veranderingen in de stad rond parken en waar een ieder zo mee bezig is. We gaan dit zeker weer in 2018 herhalen.

Vereniging Vrienden van Frankendael
opgericht 1990

Bestuur:
Marion van der Blik
voorzitter

Harry Arts
penningmeester

Jacqueline Rijken
Viktor Lutikholt

Joris van Rossum
aspirant bestuurlid

E: vriendenvanfrankendael@gmail.com
T: 0614816434 of 0624723235
W: www.vriendenvanfrankendael.nl

Rekeningnummer: NL 96 INGB 0006 0935 78
t.n.v. Vereniging Vrienden van Frankendael